

Aan de Voorzitter van de
Eerste Kamer der Staten-Generaal
Binnenhof 22
Den Haag

Directie Integratie Europa
Bezuidenhoutseweg 67
Postbus 20061
2500 EB Den Haag

Datum 23 oktober 2006

Kenmerk DIE-1489/06

Blad 1/4

Bijlage(n) 1

Betreft Informele bijeenkomst van de EU-Staatshoofden en
Regeringsleiders te Lahti, Finland, 20 oktober 2006

Behandeld Kees van Rij

Telefoon 070 - 348 6132

Fax 070 - 348 6381

Cornelis-van.rij@minbuza.nl

Graag bied ik u hierbij, mede namens de Minister-President, het verslag aan van de informele bijeenkomst van de EU-staatshoofden en regeringsleiders die te Lahti, Finland, op 20 oktober 2006 plaatsvond.

De Minister van Buitenlandse Zaken,

Dr. B.R. Bot

Verslag van de informele bijeenkomst van staatshoofden en regeringsleiders van de Europese Unie, Lahti (Finland), 20 oktober 2006

Algemeen

De informele bijeenkomst van staatshoofden en regeringsleiders van de Europese Unie die op 20 oktober 2006 te Lahti (Finland) plaatsvond, was gewijd aan de thema's energie, innovatie en illegale migratie. Daarnaast werd op verzoek van het Verenigd Koninkrijk en Nederland gesproken over klimaatverandering. Ook vroeg de Britse premier aandacht voor de situatie in Soedan/Darfur. Net als in najaar 2005 in 'Hampton Court' had deze bijeenkomst tot doel om een impuls te geven aan de verdere uitwerking van concreet Europees beleid om de grote uitdagingen waarvoor de Europese samenlevingen zich gesteld zien, zoals de globalisering, het energievraagstuk, versterking van de concurrentiekracht, migratievraagstukken en duurzaamheid het hoofd te kunnen bieden. Tevens vond separaat een bijeenkomst plaats met de Russische president Poetin.

Energie

De bespreking van het onderwerp energie stond in het teken van de voorbereiding van de behandeling van de 'strategic energy review' bij de voorjaarsraad van 2007, en ter voorbereiding op de gedachtenwisseling met de Russische president diezelfde avond. In de discussie werd door verschillende lidstaten het belang van diversificatie, zowel wat betreft toeleveranciers als energiebronnen, nogmaals onderstreept. Enkele regeringsleiders meenden dat op termijn de discussie over kernenergie ook op Europees niveau niet kan worden ontlopen. Daarnaast werd door meerdere landen aangedrongen op meer aandacht voor de interconnectie van de energienetwerken binnen de Unie. Enkele wezen, in navolging van de Commissie, op het potentieel van biobrandstoffen. De noodzaak het potentieel van biobrandstoffen verder te ontwikkelen werd door meerdere lidstaten, waaronder Nederland, onderstreept.

Het hoofddaccent lag op de externe energiebetrekkingen, waarbij werd ingegaan op de thematiek waarvoor eerder dit jaar door de Beneluxlanden aandacht werd gevraagd. De energiebetrekkingen met Rusland zijn daar uiteraard een belangrijk onderdeel van. Ondanks de accentverschillen die samenhangen met de verschillende situaties van de individuele lidstaten, bleek een duidelijke gemeenschappelijke opvatting te bestaan over de in het gesprek met president Poetin over te brengen boodschap (zie hieronder).

Klimaat

Er was veel bijval voor de interventies van de Britse en Nederlandse premiers over de noodzaak om ook op het niveau van de Europese Raad klimaatverandering hoog op de agenda te zetten, zoals in hun gezamenlijke brief aan het voorzitterschap (zie bijlage) betoogd. Ook het belang van de samenhang tussen het klimaatvraagstuk, innovatie en

energie werd door allen onderschreven. Aankomend ER-voorzitter Merkel reageerde dat zij klimaat een centrale plaats zal geven in de komende voorjaarszitting van de Europese Raad. Ook de gedachte uit de Nederlands-Britse brief om dit onderwerp een vast onderdeel te laten zijn van de agenda van de consultaties van de EU met derde landen, werd breed gesteund.

Innovatie

De bespreking over innovatie werd ingeleid door Commissievoorzitter Barroso. Hij wees erop dat, hoewel het innovatiebeleid in belangrijke mate op nationaal niveau wordt vormgegeven, de Europese benadering op een aantal terreinen toegevoegde waarde kan bieden.

Daarbij wees hij op het stimuleren van publiek-private samenwerking, bijvoorbeeld in de vorm van de Europese 'joint technology initiatives' (JTI's). Ook het Commissievoorstel voor een Europees Technologie Instituut (EIT) kon volgens hem een belangrijke impuls geven aan het Europees innoverend vermogen. Voorts ging hij in op de noodzaak om extra aandacht te besteden aan innovatie in het midden- en kleinbedrijf. Tevens was de vervolmaking van de interne markt, waarbij hij specifieke aandacht besteedde aan de bescherming van intellectuele eigendommen, een belangrijke prioriteit in de komende jaren.

Er bleek onder de lidstaten brede steun voor de benadering van de Commissie. Wel wees een belangrijk aantal lidstaten erop dat de voorstellen voor het EIT nog nadere bespreking behoeven. Men achtte de gedachte van voorzitterschap en Commissie om bij de octrooi-problematiek de geleidelijke weg te kiezen, verstandig.

Minister-president Balkenende gaf aan de basisgedachte van het EIT te steunen. Wel vroeg hij om een nadere uitwerking, onder meer op het punt van de financiering. De minister-president sprak ook zijn positieve verwachtingen uit over de JTI's, met name op de terreinen van de 'embedded systems' en nano-technologie, en zag de nadere uitwerking van de JTI's met belangstelling tegemoet. Ook vestigde hij, in het kader van de uitwisseling van 'best practices', de aandacht op het Nederlandse idee van de 'innovatievouchers'.

Immigratie

Vooraf naar aanleiding van de schrijnende situatie van de illegale migranten die per boot trachten een betere toekomst te vinden in de lidstaten van de Europese Unie, werd door enkele lidstaten aandacht gevraagd voor het onderwerp illegale migratie. Daarbij werd benadrukt dat alleen een integrale aanpak een antwoord kan bieden op dit probleem. Daarin zou niet alleen aandacht moeten worden besteed aan de verbetering van het grensbeheer, maar ook aan samenwerking met de landen van oorsprong en transit en aan de onderliggende oorzaken van migratie. Minister-president Balkenende

benadrukte in dat verband het belang van het voldoen aan de gemeenschappelijke doelstelling van ODA-besteding van 0, 7% van het BNP, en aan de overeengekomen 'Millennium Development Goals'. De uitvoering van de beleidslijnen uit het Haags programma van november 2004 op het terrein van immigratie zal met urgentie worden voortgezet.

Soedan/Darfur

Tevens werd, onder meer op verzoek van de Britse premier Blair, stil gestaan bij de humanitaire noodtoestand die het gevolg is van de vijandelijkheden in de Soedanese regio Darfur. Staatshoofden en regeringsleiders waren het eens over de noodzaak van blijvende druk op de Soedanese president Bashir om mee te werken aan de transitie van AMIS (African Union Mission in Sudan) naar een VN-missie.

Ontmoeting met president Poetin

In het gesprek van de staatshoofden en regeringleiders met de Russische president brachten het voorzitterschap en de Commissie een duidelijke, collectieve boodschap over, met twee hoofdelementen. In de eerste plaats was dat de notie van wederzijdse afhankelijkheid en erkenning van het belang van een goede samenwerking tussen de EU en Rusland, en in de tweede plaats de vaststelling dat een goede relatie gedragen moet worden door betrouwbaarheid en voorspelbaarheid, bescherming van buitenlandse investeringen, respect voor de mensenrechten (democratie, garanderen van persvrijheid) en een vreedzame en constructieve omgang met buurlanden. Zoals afgesproken, bracht het voorzitterschap daarbij in heldere termen ook concrete gebeurtenissen op zoals de moord op de journaliste Anna Politkovskaya, de onenigheid met de Georgische regering en de problemen die Europese energiebedrijven ondervinden in Rusland. President Poetin gaf in reactie daarop de Russische appreciatie over voornoemde onderwerpen. Het was een open gedachtenwisseling, die dit najaar een vervolg zal krijgen bij de besprekingen over vernieuwing van de partnerschaps- en samenwerkingsovereenkomst, en bij de EU-Ruslandtop op 24 november.